

คำถาม - คำตอบ

สำหรับข้อสงสัยในการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๓

(ลิงก์ข่าวการขับเคลื่อนฯ <https://bit.ly/323C7P8>)

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
๑	การคิดคะแนน และวิธีกำหนดคะแนน ทำอย่างไร	<p>การทำแบบประเมินตนเองฯ มีการให้คะแนน ๕ ระดับ (๑ - ๕ คะแนน) เช่นเดิม ในแต่ละประเด็นคำถาม ศาลควรประเมินตนเองว่ามีการดำเนินการไปแล้วหรือไม่ อย่างไร หากดำเนินการไปแล้ว มีส่วนที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมอีกเพียงใด สำหรับช่อง “ดำเนินการแล้วแต่ยังจำเป็น/สามารถปรับปรุงได้” ควรคิดคะแนนอยู่ระหว่าง ๒ - ๔ คะแนน แล้วแต่มีส่วนที่ควรปรับปรุงอีกเพียงใด</p> <p>วิธีการกำหนดคะแนนที่ถูกต้อง ผู้เข้าร่วมประเมินควรจัดประชุมเพื่อพิจารณาและกำหนดคะแนนในแต่ละประเด็นร่วมกัน อย่างไรก็ตาม อาจให้คะแนนโดยให้ผู้เข้าร่วมการประเมินทำแบบประเมินตนเองคนละ ๑ ฉบับ แล้วนำผลคะแนนมาคิดค่าเฉลี่ยรวมกันก็ได้</p>
๒	ผลการประเมินจะมีผลอย่างไรต่อศาล	<p>การทำแบบประเมินตนเองฯ นี้ไม่มีเกณฑ์ผ่านหรือไม่ผ่าน แต่ละศาลควรประเมินและให้คะแนนตามสภาพความเป็นจริง คะแนนที่ได้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารเห็นถึงประเด็นหรือหัวข้อต่าง ๆ ที่ศาลควรพัฒนาและนำไปปรับปรุงในอนาคต</p>

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
๓	ผู้ประเมินควรเป็นบุคคลใด และจะดำเนินการประเมินอย่างไร	<p>เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดทำแบบประเมินตนเอง ผู้เข้าร่วมจัดทำแบบประเมินฯ ควรมีจำนวนมาก และมาจากทุกส่วนงานในศาลนั้น ๆ ไม่ใช่มาจากกลุ่มเดียวกันหรือระดับเดียวกันทั้งหมด</p> <p>ผู้เข้าร่วมประเมินควรทำความเข้าใจหลักการ เหตุผล วัตถุประสงค์ ตลอดจนเนื้อหาทุกข้อของแบบประเมินตนเองฯ เพื่อให้ทราบความแตกต่างของแต่ละข้อคำถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งระดับคะแนนที่ใกล้เคียง จากนั้นควรระบุถึงกิจกรรมหรือการดำเนินการที่ได้ทำไปแล้ว หรือที่ยังไม่ได้ทำในขณะที่ทำการประเมินให้ครบถ้วนก่อน จากนั้นพิจารณาจากกิจกรรมหรือการดำเนินการดังกล่าวว่า สอดคล้องกับเป้าหมายในข้อนั้น ๆ หรือไม่ เพียงใด แล้วจึงนำผลการพิจารณาที่กำหนดระดับคะแนน ตามความหมายที่ระบุในคู่มือผู้ประเมินควรตั้งคำถามกับตนเองด้วยว่า แม้ศาลจะมีการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวแล้ว แต่ยังสามารถพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปกว่า แผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้หรือไม่ แล้วจึงทำเครื่องหมายลงในช่องคะแนนที่เห็นว่าตรงกับศาลของผู้ทำแบบประเมินมากที่สุด</p>
๔	จะตอบตามตัวอย่างที่ให้มาได้หรือไม่/หนังสือแจ้งเวียนบอกไม่ชัดเจนว่าให้ทำอย่างไร	<p>ตัวอย่างประกอบการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ ในคำอธิบายหลักเกณฑ์ เป็นเพียงข้อมูลเพื่อให้พอเห็นภาพกิจกรรมหรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับแต่ละหัวข้อ ไม่ได้มีวัตถุประสงค์ให้ศาลคัดลอกมาใช้โดยตรง หากศาลมีกิจกรรมหรือการดำเนินการที่คล้ายคลึงกับตัวอย่าง ก็สามารถนำมาใส่ประกอบได้ แต่หากไม่ได้ทำกิจกรรมดังกล่าว หรือดำเนินการอย่างอื่นที่แตกต่างไป ควรระบุไปตามความเป็นจริง เพื่อไม่ก่อให้เกิดผลที่บิดเบือนไป</p>

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
๕	<p>ความเข้าใจสำหรับผู้บริหารศาล และประโยชน์ของการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ</p>	<p>แบบประเมินตนเองฯ เป็นการประเมินผลการปฏิบัติงานของศาลตามความสมัครใจ การประเมินมีรายละเอียดที่แตกต่างจากการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงานที่มีการชี้วัดหรือประเมินผลการปฏิบัติงานในเชิงเป้าหมายเป็นสำคัญ</p> <p>แบบประเมินตนเองฯ นี้จะเป็นเครื่องมือให้ผู้บริหารศาลได้สำรวจสภาพการทำงานในแต่ละศาล ถึงข้อที่ได้มีการพัฒนาแล้วและข้อที่อาจปรับปรุงพัฒนาให้ดีขึ้น เพื่อให้การอำนวยความสะดวกธรรมในศาลทั่วประเทศมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น</p> <p>นอกจากนี้ เมื่อมีการนำข้อมูลจากการจัดทำมาวิเคราะห์ร่วมกันโดยสำนักงานอธิบดีผู้พิพากษภาค สำนักงานศาลยุติธรรม และสำนักประธานศาลฎีกา จะทำให้ผู้บริหารส่วนกลางทราบถึงทิศทางการดำเนินงานของศาล เพื่อประโยชน์ในการกำหนดนโยบาย และแผนปฏิบัติการ รวมทั้งสามารถให้คำแนะนำและช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p>
๖	<p>ส่วนงานซึ่งเป็นแม่งานต้องดำเนินการอย่างไร</p>	<p>แต่ละศาลอาจมอบหมายส่วนงานที่เหมาะสมให้เป็นผู้รับผิดชอบประสานงานแตกต่างกันได้ ส่วนงานที่ได้รับมอบหมายควรเริ่มจากการกำหนดบุคลากรที่จะให้ทำแบบประเมินก่อน โดยให้บุคลากรในแต่ละส่วนงานเข้าร่วมเป็นผู้ประเมินให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ช่วงเริ่มต้นอาจกำหนดเฉพาะบุคลากรระดับผู้บริหาร เช่น หัวหน้าศาล ผู้พิพากษา ผู้อำนวยการ หัวหน้างานต่าง ๆ</p> <p>ก่อนทำการประเมิน ควรมีการประชุมทำความเข้าใจแบบประเมินตนเองฯ กำหนดวันทำแบบประเมินตนเองฯ และกำหนดวิธีการเพื่อแก้ไขปัญหาหรือข้อเสนอแนะให้เป็นแนวทางเดียวกัน</p>

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
๗	การจัดทำแบบประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๓ แตกต่างกับการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๑ และครั้งที่ ๒ อย่างไร	การจัดทำแบบประเมินตนเองฯ ครั้งที่ ๓ นี้ เป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ เพื่อติดตามปรับปรุงและพัฒนาของศาล รวมถึงการสร้าง ความเข้าใจที่ถูกต้องในการจัดทำแบบประเมินตนเองฯ แก่ผู้บริหารศาลท่านใหม่ ให้สามารถศึกษาประเมินผลการพัฒนาศาลจากผู้บริหารเดิมก่อนย้ายไปรับราชการที่ศาลอื่น หรือหากไม่มีการโยกย้ายก็อาจมีการดำเนินการเพื่อพัฒนางานให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม
๘	ความหมายของคำว่า “นวัตกรรม”	<p>แม้ความหมายของคำว่า “นวัตกรรม” ตามพจนานุกรมจะหมายถึง ทักษะการบริหารจัดการและประสบการณ์ทางด้านวิทยาศาสตร์ และด้านเทคโนโลยี</p> <p>แต่ในบริบทของการจัดทำแบบประเมินตนเองฉบับศาลยุติธรรมไทย มีคำถามที่เกี่ยวกับนวัตกรรมจะแทรกอยู่ในหัวข้อการประเมินทั้ง ๗ ด้าน โดยหลักการสำคัญคือ มีการสนับสนุนการนำแนวคิดและวิธีปฏิบัติที่เป็นนวัตกรรมมาใช้ปรับปรุงการทำงานของศาลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีได้จำกัดหมายเฉพาะถึงการนำเทคโนโลยีเท่านั้น แต่อาจเป็นการนำวิธีการแบบใหม่มาปรับใช้กับการทำงาน</p>
๙	ความหมายของคำว่า “การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ”	<p>คำว่า “การวิเคราะห์เชิงคุณภาพ” (Qualitative Research) หมายถึง การศึกษาที่มุ่งเน้นศึกษาปรากฏการณ์ในภาพรวม นิยมใช้การวิเคราะห์จากเอกสารแบบสัมภาษณ์ และการสังเกตเพื่อการรวบรวมข้อมูลที่เป็นภาพรวมและหลากหลายมิติ โดยมีลักษณะสำคัญ ๕ ประการ ประกอบด้วย</p> <ul style="list-style-type: none"> - ใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพเป็นหลักในการวิเคราะห์ - มุ่งทำความเข้าใจเชิงลึก - มีการเก็บข้อมูลที่หลากหลายและเหมาะสมกับรูปแบบข้อมูล - สามารถออกแบบกระบวนการได้อย่างยืดหยุ่นเพื่อสอดคล้องกับประเด็นที่ศึกษา - วิเคราะห์โดยอาศัยการตีความจากข้อมูลเป็นหลัก

ข้อที่	คำถาม	คำตอบ
		<p>(เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ “การวิเคราะห์เชิงคุณภาพแบบประเมินตนเองฉบับศาลยุติธรรมไทยของศาลยุติธรรมทั่วประเทศ ครั้งที่ ๒)</p> <p>การจัดทำบทวิเคราะห์เชิงคุณภาพ จึงควรมีรายละเอียดการดำเนินงานของแต่ละศาล โครงการ หรือกิจกรรมที่แต่ละศาลใช้ในการชี้วัดการให้คะแนน นอกเหนือจากการสรุปผลการดำเนินการในภาพรวมของแต่ละศาลในแต่ละข้อคำถาม</p>